

Media: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ **Page:** 25,27 **Published at:** 12-09-2023
Author: **Surface:** 1222.14 cm² **Circulation:** 14860
Subjects:

Συντριπτικό το πλήγμα από τις πλημμύρες στη Θεσσαλία

*Δύσκολη η επαναφορά της τοπικής
παραγωγής στα προ θεομηνίας επίπεδα*

Τεράστιο είναι το πλήγμα σε υποδομές, κατοικίες, επιχειρήσεις, εργοστάσια, φυτική και ζωική παραγωγή στη Θεσσαλία από τις πρωτοφανείς πλημμύρες που έπληξαν την περιοχή. Κυβερνητικές πηγές εκτιμούν ότι το δημοσιονομικό κόστος μπορεί να φθάσει έως και τα 2,5 δισ., ενώ οικονομολόγοι υπολογίζουν ότι πέραν του δημοσιονομικού, το συνολικό κόστος για την οικονομία μπορεί

να κινηθεί μεταξύ των 3,5 και 5 δισ. ευρώ. Οι υποδομές πρέπει να αποκατασταθούν άμεσα, αλλά σε βάθος χρόνου το ερώτημα είναι αν θα αποκατασταθεί τελικά ή όχι η απώλεια κεφαλαίου, αν θα ξαναχτιστούν οι παραγωγικές μονάδες που καταστράφηκαν, αν θα ξανακαλλιεργηθούν τα χωράφια και αν και πότε η παραγωγή της Θεσσαλίας θα επανέλθει στα προ θεομηνίας επίπεδα. **Σελ. 27**

Μεγάλο και σε βάθος χρόνου το πλήγμα από τον «Daniel»

Τεράστιες ζημιές σε σπίτια, υποδομές, βιομηχανία, ζωικό και φυτικό κεφάλαιο

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Μέρα με τη μέρα μεγαλώνει η εκτίμηση για το μέγεθος της οικονομικής ζημιάς που προκάλεσε ο «Daniel». Από το 1,5 δισ. ευρώ που την τοποθετούσαν κυβερνητικές πηγές την περασμένη εβδομάδα, τώρα την ανεβάζουν στα 2,5 δισ. ευρώ. Οικονομολόγοι, ωστόσο, συνεκτιμώντας τη συνολική καταστροφή στην οικονομία και όχι μόνο το δημοσιονομικό κόστος, μιλούν για ένα μέγεθος της τάξης των 3-5 δισ. ευρώ, αν και τίποτα δεν μπορεί ακόμη να υπολογιστεί με ακρίβεια, αφού δεν έχει ολοκληρωθεί η καταγραφή των ζημιών.

Οι διαστάσεις του προβλήματος είναι πολλές. Σε πρώτο επίπεδο, καθώς τα νερά αποτραβιούνται, εκτιμώνται οι ζημιές σε σπίτια, εργοστάσια, φυτική και ζωική παραγωγή, για να δοθούν οι πρώτες αποζημιώσεις για τις οποίες μιλώσε ήδη ο πρωθυπουργός. Υπάρχει όμως και συνέχεια. Οι υποδομές πρέπει να αποκατασταθούν και ήδη η συζήτηση έχει ξεκινήσει για τις προδιαγραφές που θα πρέπει να ικανοποιούν και μέχρι ποίου σημείου έχει νόημα να καλυφθεί το κόστος τους. Και ακόμη, σε μεγαλύτερο βάθος χρόνου, το ερώτημα είναι αν θα αποκατασταθεί τελικά ή όχι η απώλεια κεφαλαίου, αν θα ξαναχτιστούν οι οικονομικές μονάδες που καταστράφηκαν, αν θα ξανακα-

λιερηθούν τα χωράφια, καθώς ενδέχεται για κάποιους από τους πληγέντες αυτό να μην έχει πλέον οικονομικό νόημα. Ακόμη, οι οικονομολόγοι μιλούν και για ενδεχόμενο δημογραφικό πρόβλημα, ιδίως σε μια περιοχή που αποδεικνύεται ότι είναι ευάλωτη στην κλιματική αλλαγή.

«Τι σημαίνει όταν καλύπτεται το 1/3 της Θεσσαλίας με νερό;», διερωτάται ο καθηγητής και γενικός διευθυντής του IOBE Νίκος Βέττας. Όπως εξηγεί, παραδόξως, οι καταστροφές μπορεί να μην έχουν άμεσο αποτύπωμα στην οικονομία (όταν καίγεται ένα δάσος ή πλημμυρίζει ένα σπίτι δεν μειώνεται αυτομάτως το ΑΕΠ), ενώ αντίθετα οι κρατικές δαπάνες αποκατάστασης τους μπορεί και να αυξήσουν το ΑΕΠ. Ωστόσο, μακροπρόθεσμα η οικονομία επηρεάζεται αρνητικά, αφού έχει καταστραφεί κεφάλαιο και φυσικοί πόροι. «Πόσα χρόνια θα χρειαστούν για να επανέλθει η παραγωγή στο επίπεδο που ήταν; Και θα μπορέσει να επανέλθει; Γιατί από τους κατοίκους στις περιοχές, μεγάλο ποσοστό ήταν ιλικιωμένοι», σχολιάζει.

Δεδομένου του μεγάλου κόστους, ο κ. Βέττας υποστηρίζει ότι η πολιτεία πρέπει να επανεξετάσει τις προτεραιότητές της και να τις ιεραρχήσει με βάση τα νέα δεδομένα, κατευθύνοντας αναλόγως και τους διαθέσιμους πόρους.

Εκοντας εμπειρία από πρώτο χέρι, λόγω εντοπιότητας, ο

Ο «Daniel» φανίνεται ότι θα δοκιμάσει τα αντανάκλαστικά όχι μόνο της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, αλλά και της Ευρώπης, που καλείται να βρει τρόπους να συμβάλει στη χρηματοδότηση μιας τέτοιου μεγέθους καταστροφής.

Εντονη ανησυχία για το αν και πότε η παραγωγή της Θεσσαλίας θα επανέλθει στα προ θεομηνίας επίπεδα.

πρόην υπουργός Οικονομικών Φίλιππος Σαχινίδης μιλάει για τεράστια καταστροφή που αφορά:

- Την γεωργία και συγκεκριμένα πόσα από τα χωράφια θα επανέλθουν.
- Το ζωικό κεφάλαιο.
- Τα μηχανήματα, πολλά από τα οποία διαθέτουν πλέον ηλεκτρονικό εξοπλισμό που έχει καταστραφεί.
- Τις υποδομές και τις προδιαγραφές με τις οποίες θα αποκατασταθούν.
- Τα σπίτια στα χωριά, που ίσως εγκαταλειφθούν για πάντα, κάτι που μπορεί να εξελιχθεί σε δημογραφικό πρόβλημα.
- Τις βιομηχανίες, ορισμένες από τις οποίες πήραν δάνεια για

αποκατάσταση ζημιών από τον «Ιανό» και ακόμη δεν τα έχουν εξοφλήσει. Όπως εξηγεί, τίθεται θέμα επενδύσεων σε μια ευάλωτη περιοχή.

Ο ίδιος προτείνει να συσταθεί μια ανεξάρτητη τεχνοκρατική επιτροπή, στα πρότυπα της επιτροπής Πισσαρίδη, για να συγκεντρώσει τα στοιχεία και να προτείνει εναλλακτικές λύσεις.

Πρόκληση χρηματοδότησης

Ο «Daniel» φανίνεται ότι θα δοκιμάσει τα αντανάκλαστικά, όχι μόνο της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, αλλά και της Ευρώπης, που καλείται να βρει τρόπους να συμβάλει στη χρηματοδότηση μιας τέτοιου μεγέθους καταστροφής.

Στην Ελλάδα, ήδη τα επιτελεία των αρμόδιων υπουργείων, του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης έχουν στρωθεί στη δουλειά, αναζητώντας τρόπους να αντικαταστήσουν έργα που έχουν προγραμματιστεί για χρηματοδότηση από κοινοτικούς πόρους με άλλα, άμεσες προτεραιότητας λόγω «Daniel». Θα χρειαστεί πολλά γραφειοκρατική

δουλειά και επίδειξη ευελιξίας εκ μέρους της Κομισιόν, ώστε να ξεπεραστούν προβλήματα με τα προβλεπόμενα όρια χρηματοδότησης και τις επιλεξιμότητες που προβλέπουν οι υφιστάμενοι κανόνες, αναφέρουν ευρωπαϊκές πηγές. Αυτό θα είναι προφανώς κι ένα από τα αντικείμενα της συζήτησης αύριο του πρωθυπουργού Κ. Μητσοτάκη με την πρόεδρο της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν.

Στο οικονομικό επιτελείο αναφέρουν ως έσχατη λύση και την προσφυγή σε δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης και άλλων ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών πηγών.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ήδη συζητείται η συνδρομή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Ο πρόεδρος της Βέρνερ Χόγερ, μάλιστα, έστειλε επιστολή στον πρωθυπουργό και τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κ. Χατζηδόκη, με αφορμή την καταστροφή, εκφράζοντας τη λύπη του και υποσχόμενος τη στήριξη της τράπεζας για την ανοικοδόμηση και τη χρηματοδότηση επενδύσεων προσαρμογής στην κλιματική αλ-

λαγή. Ηδη στο τραπέζι βρισκόταν η δημιουργία ενός «δανείου πλαισίου» προς την Ελλάδα για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και οι τωρινές τεράστιες ζημιές επιταχύνουν τις σχετικές συζητήσεις, αναφέρουν οι πηγές. Ο κ. Χόγερ σχεδιάζει να επισκεφθεί την Αθήνα τον επόμενο μήνα.

Στην κυβέρνηση, εξάλλου, δηλώνουν αποφασισμένοι να μην παραβιαστεί ο προβλεπόμενος στόχος του προϋπολογισμού για πρωτογενές πλεόνασμα 0,7-1% του ΑΕΠ. «Θα επιμεινουμε στους δημοσιονομικούς μας στόχους, αυτή είναι μια δέσμευση που μπορεί να αναλάβω σήμερα», είπε σε συνέντευξη του στο Bloomberg ο επικεφαλής του οικονομικού γραφείου του πρωθυπουργού Αλέξης Πατέλης.

Η ομιλία του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ, αναφέρουν οι πληροφορίες, θα ξαναγραφεί μετά την επιστροφή του από το Στρασβούργο και θα περιλαμβάνει έναν οδικό χάρτη για την επόμενη μέρα στη Θεσσαλία και μέτρα που δεν έχουν ακόμη ανακοινωθεί.